วารสารปราชญ์ประชาคม
ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 มกราคม-กุมภาพันธ์ 2568
Journal of Scholar Community
Vol.3 No.1 January- February 2025

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3

ศิริธร คุ้มตีทอง [1*]
ปนิดา เนื่องพะนอม [2]
ธันยนันท์ ทองบุญตา [3]

รับบทความ: 29 มกราคม 2568 แก้ไขบทความ: 19 กุมภาพันธ์ 2568 ตอบรับบทความ: 24 กุมภาพันธ์ 2568

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 3 และ 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตาม เพศ สถานภาพ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ขนาดสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ ผู้บริหารและข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 3 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 300 คน การสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับ ดังนี้ ด้านความยืดหยุ่นและด้านความไว้วางใจ เท่ากัน รองลงมาคือ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการมีจินตนาการ และด้านการมีวิสัยทัศน์ ตามลำดับ และ 2) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ พบว่าในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 เมื่อจำแนกตามเพศ และสถานภาพ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์

[1-3] คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
[*] อีเมล: siritonkumteethong@gmail.com

Creative Leadership of School Administrators Under the Office of Nakhon Sawan Primary Education Service Area 3

Siriton Kumteethong [1*]
Panida Nueangpanom [2]
Thunyanun Thongboonta [3]

Abstract

The purpose of this article 1) Examine the level of creative leadership of school administrators under the Office of Nakhon Sawan Primary Education Service Area 3, and 2) Compare the creative leadership of school administrators under the Office of Nakhon Sawan Primary Education Service Area 3, classified by sex, status, educational qualifications, work experience, and school size. The sample group in quantitative research of 300 administrators and government teachers under the Office of Nakhon Sawan Primary Education Service Area 3 for the academic year 2024. A stratified random sampling method was used, with data collected via questionnaires. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way analysis of variance (ANOVA). The research results were found as follows; 1) The overall level of creative leadership of school administrators under the Office of Nakhon Sawan Primary Education Service Area 3, across five dimensions, is at the highest level. Analyzing each dimension, flexibility and trust had the highest mean score, followed by teamwork, imagination, and vision, in descending order. And 2) In comparing the creative leadership of school administrators under the Office of Nakhon Sawan Primary Education Service Area 3 when classified by educational qualifications and work experience, there was a statistically significant difference at the .05 level. However, when classified sex and status no statistically significant difference.

Keywords: Creative Leadership, School Administrators, Nakhon Sawan Primary Educational Service Area

[1-3] Faculty of Education, Thepsatri Rajabhat University
[*] Email: siritonkumteethong@gmail.com

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่มีคุณภาพทางด้านการเรียนรู้ การรู้ใช้ทักษะในการดำรงชีวิตและการรู้จักใช้กระบวนการแก้ปัญหามีความสามารถเต็มศักยภาพมีการพัฒนาที่สมดุลทั้งสติปัญญา จิตใจ ร่างกาย และสังคมเพื่อเสริมสร้างการพัฒนาการเจริญเติบทาง เศรษฐกิจและสังคมของประเทศโดยเป็นกระบวนการถ่ายทอดและเรียนรู้ในการที่จะสร้างสรรค์ พัฒนาคนในทั้งแง่ความรู้ ความคิดตลอดจนคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ใน สังคมได้อย่างมีความสุข และสามารถตอบสนองต่อทิศทางในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ประเทศชาติเพื่อก้าวสู่สังคมโลกแห่งการเรียนรู้ในทศวรรษที่ 21 (สมชาย รุ่งเรือง, 2559) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 6 ได้บัญญัติให้จัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อ พัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และมาตรา 39 ได้บัญญัติให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารไปสู่สถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรงเพื่อให้เกิดประสิทธิผลของโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553)

สถานศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานที่สำคัญที่สุดหน่วยงานหนึ่งในการพัฒนาคนให้มีประสิทธิภาพในทุกด้านโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้ และมีศักยภาพในการเรียนและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นซึ่งประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาขึ้นอยู่กับการบริหารสถานศึกษาหน้าที่หลักของผู้บริหารสถานศึกษาตั้งแต่การกำหนดแผนงาน ตลอดจนประสานงานให้บุคคลทุกๆ ฝ่ายปฏิบัติหน้าที่ไปด้วยดีและบำรุงรักษาหน่วยงานให้ดำรงอยู่อย่างมั่นคงและมีความเจริญก้าวหน้ายิ่งๆขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการนั้นจะช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์กับผู้เรียน (น้ำฝน รักษากลาง, 2553) ผู้บริหารซึ่งเป็นบุคคลสำคัญต่อการบริหารการเปลี่ยนแปลงและความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์กรจำต้องมีความสามารถระดับมืออาชีพจึงจะสามารถนำพาองค์กรอยู่รอดและมีความเจริญก้าวหน้าเช่นเดียวกับผู้บริหารในยุคสมัยนี้ก็จะต้องมีฝีมือระดับอาชีพจึงจะสามารถบริหารและจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายเพื่อให้สามารถจัดการศึกษาและพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ (จรุณี เก้าเอี้ยน, 2557) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นการแสดงออกถึงความรู้ความสามารถของผู้บริหารในการนำความคิดสร้างสรรค์มาใช้ในการบริหารสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ซึ่งภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นความสามารถในการจูงใจประสานงานและนำบุคคลอื่นๆ อย่างมีวิสัยทัศน์ จินตนาการ และความยืดหยุ่น ด้วยวิธีการหรือแนวทางใหม่ๆ อย่างท้าทายและสร้างสรรค์โดยอาศัยปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อมแบบเปิดด้วยการไว้วางใจให้อิสระในการคิดและพร้อมสนับสนุนความคิดใหม่ๆ แรงจูงใจภายในด้วยการมีความอยากความหวังความปรารถนาความเพียรพยายามมุ่งมั่นทุ่มเทเพื่อให้เป็นคนที่ประสบความสำเร็จ และ ความรู้เชิงลึกด้วยการมีความรู้แนวกว้างและลึกมีทักษะประสบการณ์อันจะส่งผลให้เกิดแนวทางที่ชาญฉลาดในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ (กิตติกร ธรรมกิจวัฒน์, 2562)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 3 ได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จัดทำขึ้นโดยเกิดจากการบูรณาการการจัดการศึกษาทุกระดับให้เกิดความเชื่อมโยงสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 3 โดยกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 คือ การส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยยุทธศาสตร์ ดังกล่าว เป็นไปเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาในสังกัดและตลอดจนเป็นการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้ผู้เรียนได้พัฒนาอย่างมีคุณภาพและมีมาตรฐานตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ยุทธศาสตร์ของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 3 ได้บริหารจัดการการศึกษาตามกลยุทธ์จุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีกลยุทธ์ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการเพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ทั่วถึงครอบคลุมผู้เรียนให้ได้รับ ด้านการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพและมีคุณภาพ ด้านการพัฒนาระบบการบริหาร จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความต้องการที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 3 ว่ามีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับใด อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและส่งเสริมการมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อส่งผลให้สถานศึกษาเป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตราฐานบนพื้นฐานของความเป็นไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษประถมศึกษานครสวรรค์เขต 3

2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 3 จำแนกตาม เพศ สถานภาพ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ขนาดสถานศึกษา

วรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จากนักวิชาการและนักการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เอกสารองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ และได้ข้อมูลตามที่ปรากฏดังภาพที่ 1

ตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

องค์ประกอบ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	พิมพ์พร พิมพ์เกาะ (2557)	อติยศ สรรคบุรานุรักษ์ (2559)	ทวีภรณ์ วรชิน (2559)	รัษฎากร อัครจันทร์(2560)	พัฒนวงส์ ดอกไม้ (2560)	สุพัฒตรา ธิพรพันธ์ (2560)	จุฑาธิปต์ ทัพไทย (2560)	ธนาภรณ์ นีลพันธนันท์ (2560)	ศิริวรรณ คำภูเงิน (2561)	จันทร์ธิมา รัตนโกสุม (2561)	จุฑามาส ซุ่นห้วน (2562)	Bennis (2007)	Ross (2007)	Casse and Claudel (2007)	Powell 2008	Danner (2008)	Harris (2009)	Stoll (2009)	Chaudury and Holobrook	Delich (2010)	ความถี่	ร้อยละ
1. การตัดสินใจ				✓																	1	5.00
2. ความคิดสร้างสรรค์																		✓			1	5.00
3. วิสัยทัศน์	✓			✓	✓	✓			✓	✓	✓	✓	✓		✓						10	50.00
4. การแก้ปัญหา				✓																	1	5.00
5. จินตนาการ	✓		✓		✓	✓				✓	✓			✓				✓	✓	✓	10	50.00
6. การยืดหยุ่น	✓	✓		✓		✓			✓	✓	✓		✓	✓		✓	✓	✓			12	60.00
7. ความไว้วางใจ			✓				✓	✓			✓	✓				✓			✓		7	35.00
8. ความท้าทาย																	✓				1	5.00
9. แรงจูงใจ				✓		✓									✓						3	15.00
10. มุ่งมั่นในความสำเร็จ		✓										✓									1	5.00
11.ความคล่องแคล่ว		✓																			1	5.00
12. การสื่อสาร								✓													1	5.00

องค์ประกอบ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	พิมพ์พร พิมพ์เกาะ (2557)	อติยศ สรรคบุรานุรักษ์ (2559)	ทวีภรณ์ วรชิน (2559)	รัษฎากร อัครจันทร์(2560)	พัฒนวงส์ ดอกไม้ (2560)	สุพัฒตรา ธิพรพันธ์ (2560)	จุฑาธิปต์ ทัพไทย (2560)	ธนาภรณ์ นีลพันธนันท์ (2560)	ศิริวรรณ คำภูเงิน (2561)	จันทร์ธิมา รัตนโกสุม (2561)	จุฑามาส ซุ่นห้วน (2562)	Bennis (2007)	Ross (2007)	Casse and Claudel (2007)	Powell 2008	Danner (2008)	Harris (2009)	Stoll (2009)	Chaudury and Holobrook	Delich (2010)	ความถี่	ร้อยละ
13.คำนึงถึงปัจเจกบุคคล											✓							✓			2	10.00
14. บุคลิกภาพ										✓											1	5.00
15. การบริหารเวลา								✓													1	5.00
16. การทำงานเป็นทีม					✓		✓	✓	✓											✓	5	25.00
17. การเปลี่ยนแปลง		✓																			1	5.00
18. การเจรจาต่อรอง							✓														1	5.00
19. มนุษยสัมพันธ์							✓														1	5.00
20. นวัตกรรมและ เทคโนโลยี							✓	✓													2	10.00

ภาพที่ 1 องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

จากการสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ จากนักวิชาการและนักการศึกษาทั้งในและต่างประเทศดังตารางแสดงออกมาในรูปความถี่ ได้แก่ พิมพ์พร พิมพ์เกาะ (2557) อติยศ สรรคบุรานุรักษ์ (2559) ทวีภรณ์ วรชิน (2559) รัษฎากร อัครจันทร์ (2560) พัฒนวงส์ ดอกไม้ (2560) สุพัฒตรา ธิพรพันธ์ (2560) จุฑาธิปต์ ทัพไทย (2560) ธนาภรณ์ นีลพันธนันท์ (2560) ศิริวรรณ คำภูเงิน (2561) จันทร์ธิมา รัตนโกสุม (2561) จุฑามาส ซุ่นห้วน (2562) Bennis (2007) Ross (2007) Casse and Claudel (2007) Powell (2008) Danner (2008) Harris (2009) Stoll (2009) Chaudury and Holobrook (2009) Delich (2010) ซึ่งองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่เป็นกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎี (Theoretical Framework) ที่

ได้จากการสังเคราะห์ ทั้งหมด 20 องค์ประกอบ แต่สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์พิจารณาจากองค์ประกอบที่เหมาะสมกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับผู้บริหารโดยใช้เกณฑ์พิจารณา เกณฑ์ความถี่ตั้งแต่ 5 หรือร้อยละ 25 ขึ้นไป ดังนั้น สามารถสรุปองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ มี 5 องค์ประกอบ ทำการวิจัยในครั้งนี้จำนวน 5 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านความยืดหยุ่น (Flexibility) 2) ด้านการมีจินตนาการ (Imagination) 3) ด้านการมีวิสัยทัศน์ (Vision) 4) ด้านความไว้วางใจ (Trust) และ 5) ด้านการทำงานเป็นทีม (Teamwork)

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 3 ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ จากการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีของ พิมพ์พร พิมพ์เกาะ (2557) อติยศ สรรคบุรานุรักษ์ (2559) ทวีภรณ์ วรชิน (2559) รัษฎากร อัครจันทร์ (2560) พัฒนวงส์ ดอกไม้ (2560) สุพัฒตรา ธิพรพันธ์ (2560) จุฑาธิปต์ ทัพไทย (2560) ธนาภรณ์ นีลพันธนันท์ (2560) ศิริวรรณ คำภูเงิน (2561) จันทร์ธิมา รัตนโกสุม (2561) จุฑามาส ซุ่นห้วน (2562) Bennis (2007) Ross (2007) Casse and Claudel (2007) Powell (2008) Danner (2008) Harris (2009) Stoll (2009) Chaudury and Holobrook (2009) Delich (2010) เพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการดำเนินการวิจัย ดังแสดงในภาพที่ 2

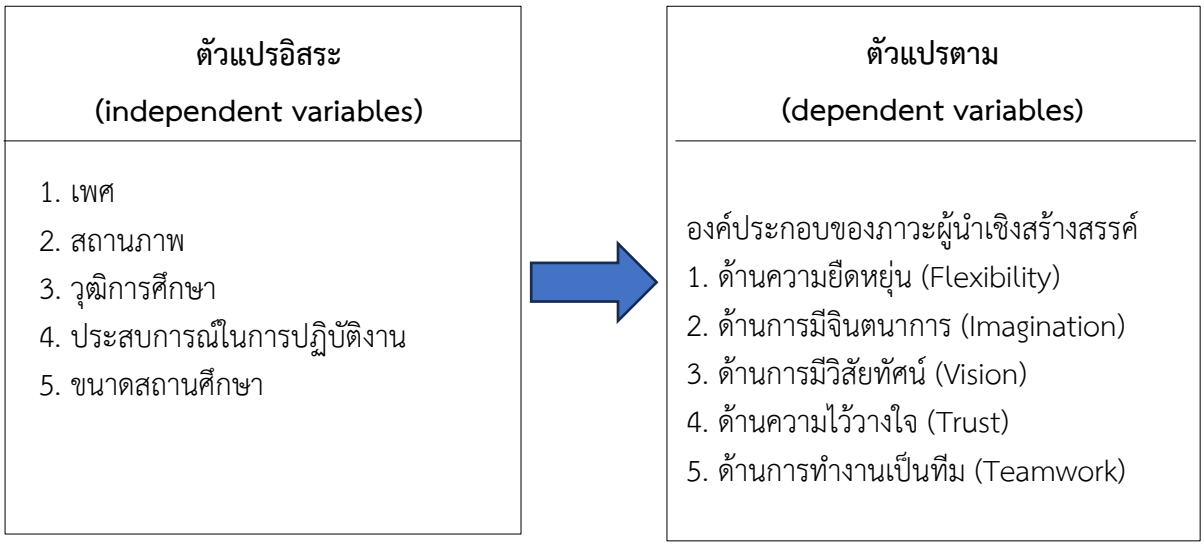

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ พื้นที่วิจัยคือ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 133 คน และข้าราชการครู จำนวน 1,062 คน รวมทั้งสิ้น 1,195 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3, 2567) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 จำนวน 300 คน เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีจำนวนน้อย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง 40:60 โดยประกอบด้วยผู้บริหารจำนวน 120 คนและข้าราชการครู จำนวน 180 คน และสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิตามขนาดของสถานศึกษาแล้วมาเปรียบเทียบบัญญัติไตรยางค์ แล้วนำมาสุ่มตัวอย่างง่ายด้วยการจับฉลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้า ปรับปรุงและดัดแปลงจากแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแบบของลิเคิร์ท จำนวน 36 ข้อ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.981 ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยทำการประสานกับผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างในการขอความร่วมมือตอบแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยดำเนินการการนำส่งแบบสอบถามและเก็บคืนด้วยตนเองภายใน 30 วัน ระหว่างเดือน กันยายน ถึงเดือน ตุลาคม พ.ศ.2567 จากนั้นนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ่

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1. ด้านความยืดหยุ่น	4.72	0.41	มากที่สุด	1
2. ด้านการมีจินตนาการ	4.70	0.43	มากที่สุด	4
3. ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.70	0.44	มากที่สุด	5
4. ด้านความไว้วางใจ	4.72	0.45	มากที่สุด	2
5. ด้านการทำงานเป็นทีม	4.71	0.44	มากที่สุด	3
รวม	**4.71**	**0.40**	**มากที่สุด**	

จากตารางที่ 1 แสดงว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 3 โดยภาพรวม เฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.71, S.D.=0.40) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความยืดหยุ่น ($\overline{X}$ =4.72, S.D.=0.41) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากันกับด้านความไว้วางใจ ($\overline{X}$ =4.72, S.D.=0.45) รองลงมาคือ ด้านการทำงานเป็นทีม ($\overline{X}$ =4.71, S.D.=0.44) ด้านการมีจินตนาการ ($\overline{X}$ =4.70, S.D.=0.43) และด้านด้านการมีวิสัยทัศน์ ($\overline{X}$ =4.70, S.D.=0.44) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 3 จำแนกตามเพศ พบว่าเพศชายและเพศหญิงไม่แตกต่างกัน จำแนกตามสถานภาพ พบว่า ภาพรวมไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ภาพรวมแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 เมื่อพิจรณารายด้าน พบว่า ด้านความยืดหยุ่น ด้านจินตนาการ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านความไว้วางใจ และด้านการทำงานเป็นทีม แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ภาพรวมแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 เมื่อพิจรณารายด้าน พบว่า ด้านความยืดหยุ่น ด้านการมีจินตนาการ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านความไว้วางใจ และด้านการทำงานเป็นทีม แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 และ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ภาพรวมแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 เมื่อพิจรณารายด้าน พบว่า ด้านความยืดหยุ่น ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านความไว้วางใจ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 3 ในภาพรวม จำนวน 5 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความยืดหยุ่น ด้านความไว้วางใจ รองลงมา คือ ด้านการทำงานเป็นทีม และน้อยที่สุด คือ ด้านการมีจินตนาการจินตนาการ และด้านการมีวิสัยทัศน์ ตามลำดับ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีแนวโน้มที่คล้ายคลึงกัน โดยในภาพรวมผู้นำในสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับสูง มีความยืดหยุ่น การทำงานเป็นทีม และความไว้วางใจเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารจัดการในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษพล อัมระนันท์ (2559) ที่พบว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่วงก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 มีระดับสูงในด้านความยืดหยุ่น การทำงานเป็นทีม และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และวิจัยของกาญจนา ศิลา (2556) พบว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางเขน เน้นที่การสร้างมนุษยสัมพันธ์ ความไว้วางใจ และการเจรจาต่อรองเป็นหลัก ชี้ให้เห็นว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา ซึ่งสามารถนำไปปรับใช้ในการพัฒนาผู้บริหาร

และบุคลากรในโรงเรียนให้มีศักยภาพสูงขึ้นในอนาคตและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของโดโรธี (Dorothy, 2001) ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารการศึกษาในสหรัฐอเมริกา พบว่า ยุทธศาสตร์สำคัญที่จะช่วยส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ประกอบด้วยการมุ่งเน้นประเด็นสำคัญ การให้อำนาจในการทำงานแก่ทุกฝ่าย การยอมรับการเปลี่ยนแปลง และการอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน ยุทธศาสตร์เหล่านี้สอดคล้องกับการทำงานเป็นทีมและความยืดหยุ่นที่พบในผลการวิจัยของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 3 ซึ่งการมุ่งเน้นการทำงานเป็นทีมและการมีความยืดหยุ่นเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 3 จำแนกตาม เพศ สถานภาพ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ขนาดสถานศึกษา พบว่า ผลการวิเคราะห์ระบุว่าไม่มีความแตกต่างในภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ระหว่างเพศชายและเพศหญิงในภาพรวมและในด้านต่าง ๆ ทั้งความยืดหยุ่น จินตนาการ วิสัยทัศน์ ความไว้วางใจ และการทำงานเป็นทีม ข้อนี้แสดงให้เห็นว่าทั้งผู้บริหารชายและหญิงมีความสามารถในการนำทีมและสร้างสรรค์อย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งชี้ให้เห็นถึงการสนับสนุนการมีส่วนร่วมและโอกาสที่เท่าเทียมกันในด้านการพัฒนาภาวะผู้นำของทุกเพศในองค์กรการศึกษา ส่วนผลการวิเคราะห์ยังพบว่าไม่มีความแตกต่างในภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เมื่อจำแนกตามสถานภาพ ซึ่งรวมถึงความยืดหยุ่น วินัยในตนเอง วิสัยทัศน์ ความไว้วางใจ และการทำงานเป็นทีม นั่นหมายความว่า ไม่ว่าจะอยู่ในสถานภาพไหน ผู้บริหารสถานศึกษายังคงมีความสามารถในการสร้างสรรค์และบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งอาจแสดงให้เห็นถึงความเป็นหนึ่งเดียวและความเข้าใจในพันธกิจการศึกษาโดยรวมของผู้บริหารทุกสถานภาพ แต่ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งบ่งชี้ว่าผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่ามักจะมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ดีกว่า ในด้านต่าง ๆ รวมถึงความยืดหยุ่น วิสัยทัศน์ ความไว้วางใจ และการทำงานเป็นทีม อาจสันนิษฐานได้ว่าความรู้และทักษะที่ได้รับจากการศึกษาเพิ่มเติมสามารถช่วยเพิ่มพูนศักยภาพในการบริหารจัดการและการนำเสนอวิสัยทัศน์ใหม่ๆ ในการพัฒนาองค์กรการศึกษา ซึ่งผลการวิเคราะห์ที่แสดงให้เห็นว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญเมื่อพิจารณาตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยผู้บริหารที่มีประสบการณ์มากกว่าจะมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่สูงกว่าในทุกด้าน อาจหมายถึงว่า ประสบการณ์ที่มากขึ้นช่วยให้ผู้บริหารสามารถปรับตัวและพัฒนาแนวทางในการแก้ปัญหาและการสร้างสรรค์การทำงานร่วมกันได้ดีกว่า ส่งผลให้เกิดการสร้างบรรยากาศการทำงานที่เป็นมิตรและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย อามาล โต๊ะตาหยง (2560) ในเรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนศูนย์เครือข่ายเรืองวิทย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 ที่รายงานว่าระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง และการเปรียบเทียบตามตัวแปรเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษาไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญนั้น สอดคล้องกับผลการวิจัยที่ได้กล่าวถึงเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในงานวิจัยของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ที่ได้เสนอผล

การวิเคราะห์ในหลายด้านที่มีการเปรียบเทียบไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเช่นกัน ในส่วนแรกเกี่ยวกับ เพศ ผลการวิจัยของทั้งสองงานพบว่าผู้นำทั้งเพศชายและเพศหญิงมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้อาจแสดงถึงการส่งเสริมโอกาสที่เท่าเทียมกันในทุกเพศในด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ซึ่งชี้ให้เห็นว่าคุณสมบัติและความสามารถของผู้บริหารไม่ได้ถูกกำหนดโดยเพศ แต่ขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ ที่มีความสำคัญในกระบวนการบริหารจัดการในส่วนของ ประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งพบว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่าไม่ได้แสดงความแตกต่างในระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มากกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์น้อยกว่า ทั้งนี้อาจบ่งชี้ถึงความสำคัญของการสนับสนุนและพัฒนาทักษะการบริหารสำหรับทุกคนในองค์กรการศึกษา โดยไม่ขึ้นอยู่กับประสบการณ์เพียงอย่างเดียว นอกจากนี้ ในส่วนของ วุฒิการศึกษา และ สถานภาพ ซึ่งในการศึกษาของอามาลก็ไม่ได้พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเช่นกัน โดยรวมแล้วแสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงในกระบวนการบริหารจัดการในระดับปานกลางของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ไม่ถูกกำหนดโดยปัจจัยเหล่านี้ อย่างไรก็ตาม อาจหมายความว่าผู้นำในทั้งสองเขตพื้นที่การศึกษาอาจมีการพัฒนาภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการสร้างสรรค์ในระดับที่ใกล้เคียงกัน แต่ยังไม่ถึงระดับสูงสุด และงานวิจัยของกาญจนา ศิลา (2556) ทำการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางเขน (เครือข่ายที่ 19) ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบตามขนาดสถานศึกษาและประสบการณ์การทำงานของครูไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ยกเว้นบางด้านที่เกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์และการไว้วางใจที่มีความแตกต่างเล็กน้อย งานวิจัยนี้สอดคล้องกับการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในนครสวรรค์ เขต 3 ซึ่งพบว่าเพศและประสบการณ์การทำงานไม่ได้มีผลต่อระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อย่างมีนัยสำคัญ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษพล อัมระนันท์ (2559) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่วงก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ยกเว้นระดับการศึกษาที่พบว่าการศึกษาระดับปริญญาโทมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านความคิดสร้างสรรค์มากกว่าระดับปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญ งานวิจัยนี้สอดคล้องกับการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในนครสวรรค์ เขต 3 ที่พบว่าประสบการณ์การทำงานและเพศไม่ได้มีผลต่อระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อย่างมีนัยสำคัญ

สรุปและข้อเสนอแนะ

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 3 ในภาพรวม จำนวน 5 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความยืดหยุ่น ด้านความไว้วางใจ รองลงมา คือ ด้านการทำงานเป็นทีม และน้อยที่สุด คือ ด้านการมีจินตนาการ และด้านการมีวิสัยทัศน์ ตามลำดับ ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของสถานศึกษาในปัจจุบัน ซึ่งสภาพสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วส่งผลให้ผู้บริหารจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำที่สามารถสร้างสรรค์และปรับเปลี่ยนการบริหารงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของสถานศึกษา ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยส่งเสริมการพัฒนาครูและนักเรียนในทุกด้าน รวมถึงการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 3 จึงเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง โดยการศึกษานี้สามารถช่วยให้ผู้บริหารมีความเข้าใจลึกซึ้งขึ้นเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของตนเองที่ไม่ใช่เพียงแค่การควบคุมการดำเนินงานในสถานศึกษาเท่านั้น แต่ยังต้องสามารถเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และความคิดสร้างสรรค์ที่พร้อมจะสนับสนุนและขับเคลื่อนองค์ กรไปข้างหน้า

2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

2.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีการวัดผลการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระยะยาวเพื่อติดตามพัฒนาการของผู้บริหารว่ามีการเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงอย่างไรในระยะเวลาต่าง ๆ การติดตามผลในระยะยาวนี้จะทำให้เห็นถึงผลกระทบของการบริหารเชิงสร้างสรรค์ที่มีต่อการพัฒนาของสถานศึกษาในระยะเวลาที่หลากหลาย

2.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีการนำเสนอแนวทางและวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับผู้บริหารในแต่ละพื้นที่หรือบริบทต่าง ๆ แนวทางเหล่านี้ควรจะเป็นแนวทางปฏิบัติที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในสถานศึกษา เช่น การจัดอบรมและเวิร์กช็อปการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในสถานศึกษา หรือการจัดโปรแกรมการพัฒนาผู้บริหารเพื่อสร้างเสริมความคิดสร้างสรรค์

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

3.1 การศึกษาครั้งนี้สามารถเพิ่มตัวแปรใหม่ที่อาจมีผลต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร เช่น ปัจจัยทางด้านสิ่งแวดล้อม อิทธิพลจากองค์กรภายนอก ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารและครูในสถานศึกษา หรือบทบาทของชุมชนในการสนับสนุนการบริหารงานเชิงสร้างสรรค์ การเพิ่มตัวแปรเหล่านี้อาจทำให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายและสามารถใช้ประกอบการวิเคราะห์เชิงลึกได้มากยิ่งขึ้น

3.2 เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมยิ่งขึ้น ควรขยายกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมถึงผู้บริหารในเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างเขตพื้นที่และวิเคราะห์ความแตกต่างของภาวะผู้นำในแต่ละพื้นที่ เช่น การเปรียบเทียบกับเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ ในภาคกลางหรือภาคเหนือ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำในระดับที่กว้างขวางยิ่งขึ้น

3.3 การศึกษาในครั้งต่อไปสามารถใช้เครื่องมือวิจัยที่หลากหลายมากขึ้น เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) การจัดเวทีสนทนากลุ่ม (Focus Group) หรือการสังเกตการณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก

เกี่ยวกับแนวคิดและทัศนคติของผู้บริหารเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ การใช้เครื่องมือที่หลากหลายจะช่วยให้สามารถวิเคราะห์เชิงคุณภาพและได้ข้อมูลที่มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

3.4 ควรพิจารณาศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับต่าง ๆ เช่น ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เพื่อเปรียบเทียบว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มีความแตกต่างกันอย่างไรในแต่ละระดับของการศึกษา การศึกษาเปรียบเทียบนี้จะช่วยให้เห็นถึงความแตกต่างของลักษณะผู้นำในแต่ละระดับ ซึ่งจะช่วยในการปรับปรุงและพัฒนาภาวะผู้นำให้เหมาะสมกับแต่ละระดับการศึกษาได้

บรรณานุกรม

กฤษพล อัมระนันท์. (2559). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่วงค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2*. [การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

กาญจนา ศิลา. (2556). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางเขน (เครือข่ายที่ 19)*. (สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ). DSpace. https://ir.swu.ac.th/xmlui/handle/123456789/4007

กิตติกร ธรรมกิจวัฒน์. (2562). *การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 11*(2), 1-18.

จรุณี เก้าเอี้ยน. (2557). *เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา: กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). ชานเมืองการพิมพ์.

จันทร์ธิมา รัตนโกสุม. (2561). *การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3*. [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์] . มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

จุฑาธิปต์ ทัพไทย. (2560). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนอนุบาลสามเสน (สลากกินแบ่งรัฐบาลอุปถัมภ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร*. [ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.

จุฑามาส ซุ่นห้วน. (2562). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

ทวีภรณ์ วรชิน. (2559). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24*. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ธนาภรณ์ นีลพันธนันท์. (2560). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

น้ำฝน รักษากลาง. (2553). *การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 ด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

พัฒนวงส์ ดอกไม้. (2560). *อิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การบริหารการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

พิมพ์พร พิมพ์เกาะ. (2557). *การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

รัษฎากร อัครจันทร์. (2560). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ศิริวรรณ์ คำภูเงิน. (2561). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายการศึกษาตำบลเวียง สันทรายงาม อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา.

สมชาย รุ่งเรือง. (2559). รูปแบบการพัฒนาผู้นำสู่การสร้างแรงผลักดันเชิงสร้างสรรค์. *วารสาร Verdian E-Journal, Silpakorn University, 10*(1), 29-46.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3. (2567). สารสนเทศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3. สำนักงาน.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553*. สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักเทคโนโลยีการศึกษา.

สุพัฒตรา ธิพรพันธ์. (2560). *การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

อติยศ สรรคบุรานุรักษ์. (2559). *การพัฒนารูปแบบการสอนโดยใช้ศิลปะเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมงานสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.

อามาล โต๊ะตาหยง. (2560). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนศูนย์ เครือข่าย เรืองวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

Bennis, W. (2007). Creative leadership (ABI). Bangkok: Chulalongkorn University

Casse, P. and Claudel, P. G. (2007). Philosophy for creative leadership: How philosophy can turn people into more effective leaders. London UK Athena Press.

Chaudhuri, A. and Holbrook, M. B. (2001). The chain of effects from brand trust and brand affect to brand performance: The role of brand loyalty. *Journal of Marketing, 65*(2), 81-93.

Danner, S. E. (2008). *Creative leadership in art education: Perspectives of an art educator*. (Ph.D. Thesis Art Education (Fine Arts)), Ohio University.

Delich. (2010). The impact of Mercosur's sanitary and phytosanitary regime on its members' institutional dynamics. *Journal of CMA Management, 79*(2), 3-3.

Harris, A. (2009). Creative leadership. *Journal of Management in Education, 23*(1), 9-11.

Powell, S. (2008). The management and consumption of organizational creativity. *The Journal of Consumer Marketing, 25*(3), 158-166.

Ross, J. A. (2007). Creative leadership: Be your team's chief innovation officer. *Journal of Harvard Management Update. 12*(3), 3-6.

Stoll, L. (2009). Creative leadership: A challenge of our time. *School Leadership and Management, 29*(1), 65-78.